

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Пряшівський університет (м. Пряшів, Словаччина)
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна
НАПН України
Науковий університет імені Етвеша Лоранда
(м. Будапешт, Угорщина)
Вища лінгвістична школа (м. Ченстохова, Польща)
Інститут педагогіки і психології
Університету імені Яна Кохановського в Кельціх (Польща)
ВСП «Гуманітарно-педагогічний фаховий коледж МДУ»

ОСВІТА І ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник тез доповідей
за матеріалами VI Міжнародної науково-практичної
конференції 27-28 жовтня 2022 року

Україна, Мукачево
27-28 жовтня 2022 р.

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)

Рецензенти:

Хомич Лідія Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, заступник директора з наукової роботи, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України (м. Київ);

Стахів Марія Олексіївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри початкової та дошкільної освіти, Львівський національний університет ім. Івана Франка (м. Львів).

Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції, 27-28 жовтня 2022 р., Мукачєво / Ред.кол.: Т.Д. Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачєво: Вид-во МДУ, 2022. – 402 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Освіта і формування конкурентоспроможності фахівців в умовах євроінтеграції». Учасниками конференції запропоновано до обговорення проблеми розвитку загальноосвітньої та вищої школи, освіти дорослих та професійної активності фахівців.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів, які займаються проблемами національної освіти в умовах інтеграції в європейський і міжнародний освітній простір.

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – д.психол.н., професор (голова), Гоблик В. В. – д.е.н., професор, Товканець Г. В. – д.пед.н., професор; Кобаль В. І. – к.пед.н., доцент; Горват М.В. – к.пед.н., доцент, Мочан Т. М. – к.пед.н., доцент, Фенчак Л. М. – к.пед.н., доцент.

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

ЗМІСТ

<i>ЛУК'ЯНОВА Л.Б.</i> СУЧАСНІ ДОМІНАНТИ РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ	13
<i>ЩЕРБАН Т.Д., АНТОНІК Є.М.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ МОТИВИ ІНТЕРНЕТ-СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ	16
<i>АВШЕНЮК Н. М.</i> ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ	19
<i>ALEINIKOVA O.</i> SPECIFICITY OF INNOVATIVE PROCESSES OF MODERN EDUCATIONAL SPACE	21
<i>CHALAS K., DUBININA O., BURLAIENKO T.</i> EDUKACJA INFORMATYCZNA W ŚWIETLE WINCENTEGO OKONIA TEORII WIELOSTRONNEGO KSZTAŁCENIA OSOBOWOŚCI	24
<i>HARAPKO V.I.</i> THE ROLE OF UNESCO IN RESEARCHING OF IMPLEMENTATION OF AI IN EDUCATION	32
<i>JUHÁSZ E.</i> KULTURÁLIS ÉS KÖZÖSSÉGI TANULÁS ÉRTELMEZÉSE ÉS LEHETŐSÉGEI	34
<i>MATULČÍK J., VOLIARSKA O.</i> INFORMOVANOST' SOCIÁLNYCH PRACOVNÍKOV UTEČENECKÝCH CENTIER NA SLOVENSKU O ZDRAVOTNEJ GRAMOTNOSTI	35
<i>PALLAY K.</i> THE IMPACT OF THE RUSSIAN-UKRAINE WAR ON THE STUDENT MOBILITY WITH STUDY PURPOSES FROM TRANSCARPATIA (UKRAINE) TOWARDS HUNGARY AND SLOVAKIA	39
<i>TAKÁCS-MIKLÓSI M.</i> TANULÓ KÖZÖSSÉGEK ÉS TÁRSADALMI ÁTALAKULÁS – KELET-KÖZÉP-EURÓPAI TAPASZTALATOK	41
<i>АЛМАШИ Т.О., ФЕЧЧАК Л.М.</i> РОЛЬ СОЦІАЛЬНО-ВИХОВНОГО СЕРЕДОВИЩА У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	43
<i>АЛЬБЕЩЕНКО О.С.</i> ВПЛИВ СВІТОВОГО ТУРИЗМУ НА РОЗВИТОК ПОТЕНЦІАЛУ ТУРИСТИЧНО-ГОТЕЛЬНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	46
<i>АНІЩЕНКО О. В.</i> МОНИТОРИНГОВИЙ КОНЦЕПТ ПРОФЕСІОНАЛІЗАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	48
<i>АРЖАНУХІНА С.В., САЛЮКОВА Г.Ю.</i> ПСИХОЛОГІЧНІ ФАКТОРИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ	50
<i>БАБЛЮК В.М., КУЗЬМА-КАЧУР М.І.</i> ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРИРОДИ.....	53

»
ЩЕРБАН Т.Д.,
АНТОНИК Є.М.

Мукачівський державний університет, Україна

ПСИХОЛОГІЧНІ МОТИВИ ІНТЕРНЕТ-СПІЛКУВАННЯ СТУДЕНТІВ

Сьогодні психологічні особливості інтернет-спілкування є предметом багатьох досліджень. Адже соціальні мережі здійснюють вагомий вплив на особистість зокрема і на суспільство взагалі. Науковцями доведено, що користування інтернет-спілкування здійснює суттєвий всеохоплюючий, інколи суперечливий вплив на формування та розвиток особистості. Інтернет реалізує і позитивне, і негативне діяння на особистість. Позитивний вплив реалізується через інтелектуальний розвиток, самопізнання, самореалізацію та ін. Негативний вплив проявляється через розвиток залежності, агресивності, депресивності та ін. Очевидно, що сучасне життя (ковід, військовий стан) посилюють негативний вплив Інтернету на розвиток саме юної особи. Отже, можемо констатувати наявність нагальної проблеми дослідження вияву і профілактики негативних та посилення позитивних явищ особистісних змін детермінованих інтернет – спілкуванням. Окреслена проблема є вагомою саме для студентської молоді, яка активно і постійно використовує соціальні мережі для комунікації.

Психологічний вплив соціальних мереж на особистість цікавив багатьох науковців. Вагомі результати висвітлені у багатьох працях О.Є. Войскунського, К.Є. Кузьміної, О.Р. Маслова, П.О. Мунтяна, К. Янга та ін. Увага дослідників зосереджувалася, зокрема, на таких питаннях, як: потенціал, і психологічні особливості маніпулювання людьми із застосуванням інформаційних технологій, можливості попередження і нейтралізації відповідного маніпулювання (С.Р. Дінабург, І.П. Мелюхін, С.О. Нехаєв та ін.); інформаційні технології віртуальної реальності Інтернету як один з прикладів психологічних знарядь, оволодіння якими здійснює вплив на формування і функціонування вищих психічних функцій (Д.А. Бернштейн, Е.Роббінс, К.М. Якіменко та ін.); психологічні особливості впливу комп'ютерної віртуальної реальності на молодь (В.Ю. Нестеров, О.О. Сакбаєв, Дж.Сулер та ін.); психологічний феномен інтернет-залежності і його різновидів (Дж. Гекенбеч, С.С. Давтян, Р.С. Хе'юнг та ін.).

Особливої уваги заслуговують дослідження психологів спрямованні на вивчення змісту та особливостей інтернет-спілкування: психологічної специфіки інтернет-спілкування (М.С. Богдан, О.В. Горецька та ін. [1]); вплив у соціальних мережах та самоідентичність (О.М. Немеш, Н.Ю. Федуніна, Т.В. Фісенко Т. В. та ін. [2]); психологічні особливості формування інтернет суспільства (Ю.А. Данько, А. В. Шамне, Б.Я Вахула та ін. [3; 4]); феномену «віртуальних особистостей», що виникає на основі інтернет-спілкування (О.В. Зінченко, В.П. Лютий та ін. [5; 6]).

Слід підкреслити, що проведені дослідження використовували підхід щодо розкриття специфіки інтернет-спілкування. Тобто, сьогодні не приділялася достатня увага розкриттю потенціалу цілеспрямованої реалізації його можливостей для здійснення особистісних змін, особливо у сенситивному періоді – навчання у закладах вищої освіти. Зазначимо, що потенціал інтернет спілкування ґрунтується саме на потребах, мотивах студентів, які спонукають молодь стати активними учасниками соціальних мереж. Мета дослідження: розкрити особливості комунікативних практик студентів в соціальних мережах.

Теоретико-методологічна основа дослідження: концептуальні положення про психологічні особливості розвитку студентів (Л.І. Божович, М.Р. Гінзбург, Є. Еріксон, Т.М. Титаренко та ін.); концептуальні засади організації психологічних досліджень у мережі Інтернет (Д.А. Бернштейн, М.Х. Бірнбаум, П. Вільсон, Дж. Мюлер та ін.); концепція базових рис кіберпростору (М.О. Носов, О.М. Орлов, Дж. Сулер та ін.).

Розглядаючи мотиви спілкування сучасних студентів у соціальних мережах необхідно спочатку виокремити психологічні особливості такої комунікації. Саме ці особливості і формують потребу особистості у спілкуванні у віртуальному середовищі. А саме, спілкування у соціальних мережах створює ілюзію: свободи (людина може комунікувати з будь-ким, спілкуватися на будь-які теми); анонімності (це створює атмосферу довірливості). Саме ці особливості спілкування у соціальних мережах і визначають мотиви та потреби у такій комунікації молоді особи. Мотиви інтернет спілкування є відображають наступні процеси: створення власної реальності, вияв власної суб'єктності, відображення сприйнятого. Дослідники виокремлюють наступні психологічні чинники інтернет спілкування студентської молоді – пошук інформації, низький рівень соціальної комунікації, подолання бар'єрів комунікації, набуття досвіду спілкування,

Узагальнюючи проведені психологами дослідження можемо констатувати, що потреба сучасної молоді до спілкування у соціаль-

них мережах визначається мотивами особистості до комунікації. Часто інтернет спілкування виступає компенсаторним механізмом незадоволення реального, соціального спілкування. В такому випадку Інтернет середовище виступає альтернативним комунікаційним середовищем, спеціальним інститутом соціалізації особистості.

Отримані результати дослідження дозволяють розглядати інтернет-спілкування як чинник особистісних змін у юнацькому віці; виокремленні зв'язку між психологічними особливостями осіб, які активних користувачів Інтернету.

Практичне значення очікуваних результатів дослідження полягає у створенні психологічно обґрунтованих можливостей прикладного використання інтернет-спілкування з метою організації впливу на особистісні утворення користувачів, студентів закладів вищої освіти.

Узагальнюючи слід підкреслити, що соціальні мережі сьогодні є соціальним інститутом формування, розвитку особистості та набуття комунікаційного досвіду. Головним мотивом активності студентів у соціальних мережах є потреба у самореалізації молоді особи.

Список використаних джерел

1. Богдан М. С., Горецька О. В. Психологічні особливості спілкування залежних від соціальних мереж. *Психологія і соціологія: проблеми практичного застосування*. 2014. С. 25-29.
2. Немеш О.М. Вплив спілкування в соціальних мережах на розвиток особистості підлітка. *Проблеми сучасної психології*: зб. наук. праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. м. Кам'янець-Подільський, 2014 Вип. № 26. С. 442–456.
3. Вахула Б. Я. Соціальні інтернет-мережі їхні функції та роль у формуванні громадянського суспільства. *Вісник Львівського університету*. Львів, 2012. Вип. 6. С. 311–319.
4. Данько Ю.А. Феномен соціальних мереж у контексті становлення і розвитку мережевого суспільства. *Вісник Міжнародного слов'янського університету. Сер: Соціологічні науки*. Харків, 2012. Т. 15, № 1-2. С. 53-59.
5. Зінченко О.В. Характеристика мотивів користування Інтернетом у підлітковому віці. URL: <http://book.net/index.php?p=achapter&bid=16570&chapter=1> (дата звернення: 27.09.2022)
6. Лютий В.П., Коломієць К.С. Залежність від соціальних мереж як проблема сучасних студентів. *Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України*. 2014. №3-4. С. 6-12.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>